

DRAMATICKÉ STUDIO

ČIN

v P r a z e

Kirtik píše o „Činu“

Vrátilo-li se dramatické studio »Čin« po delší době k novému nastudování Šamberkova obrazu »J. K. TYL«, stalo se tak jistě z nesmírné úcty těchto ochotníků k patronu českého divadla, jehož životní pout byla cestou trnitou. Vsemožná péče, která byla o sobotní premiiere tomuto představení dána, připomněla tím co nejsvětěji památku velkého herce a dramatika. Mladý režisér Papež dal hře jednoduchou, ale výstižnou výpravu vlastní koncepce, a co nejhlavnější, dokonalou souhru, takže docílil v celku krásného představení. Sám uplatnil se v titulní roli dokonale. Jeho Tyl byl procítěnou bytostí, zanícenou pro dobro a šlechetnost, náležitě odstupňovanou v životním zklamání a vyznívající v tragickém závěru labutí písní hereckého odkazu. Krásnými výkony upozornili na sebe též Janoušek v úloze upřímného a obětavého zanicence Voříška, Modrý se Žouželkou v hercích Pěnkavovi a Dubském, jakož i Knapp v prof. Smetanovi. Z dam zahrály velmi dobře Zelenková v dívčí vlastence a Andresková v dobrácky nevrle hospodyně Tylově. Ale i ostatní prokázali dobré schopnosti, takže úspěch, který představení provázal, byl mimořádný a zasloužený.

-a, Národní Střed.

Jako kdyby vedoucí divadla Papež vybral tuto hru jen proto, aby mohl vystoupit jako Tyl v úloze, kterou vytvořila u nás řada velkých herců od Seiferta až po Štěpánka. Je na něho zjevově robustní a vyhrál tuto titulní postavu sice vkusně, ale bez žáru... Z řady postav bychom kladně přijali leda Janouškova Erazima Voříška — efektní to kdysi roli Mošnovu — který dobře mluví, je vkusný ve své ztřeštnosti a postavě dá životní pojetí. P. Vik si zahrál poměrně dobře, i když místy postavu nedotáhl, pekaře Buchtu, kterou kdysi hrával sám autor... B. Andresková hrála dobromyslně hospodyně Kateřinu, E. Martin bezbarvě, ale alespoň po deklamační stránce čistě M. Ježka. Ostatek postav nevynikl nad průměr.

jwg., České Slovo.

Režisér Děda Papež věnoval hře příkladnou péči, která vyznačuje všechna představení »Činu«. Měli jsme již několikrát příležitost zdůraznit pozoruhodnou díkční úroveň této ochotnické skupiny. Také v »J. K. Tylově« byla jevištní mluvě věnována péče hlavní. Po této stránce nemá »Čin« mezi pražskými ochotníky konkurence. Režijní pojetí nebylo však zrovna šťastné. Pokud jde o herecké výkony, dominoval jim D. Papež v roli titulní a L. Zelenková v roli Ludmily. Zvláště pěkně sehrál D. Papež scénu, kdy Tyl umírá, v níž se bezpečným divadelním citem vyhnul falešnému pathosu a přehrávání. Zásluhou tohoto výkonu vyznívá poslední jednání nejúčinněji a neobyčejně čistě. Z ostatních účinkujících vynikli nekonveční E. Martin, B. Andresková, R. Knapp, P. Vik a J. Janoušek.

Může být příkladem ochotníků, jak lze s poměrně malými prostředky dosáhnouti žádoucího účinku. Ochotníci z »Činu« zasloužili by si většího zájmu obecenstva.

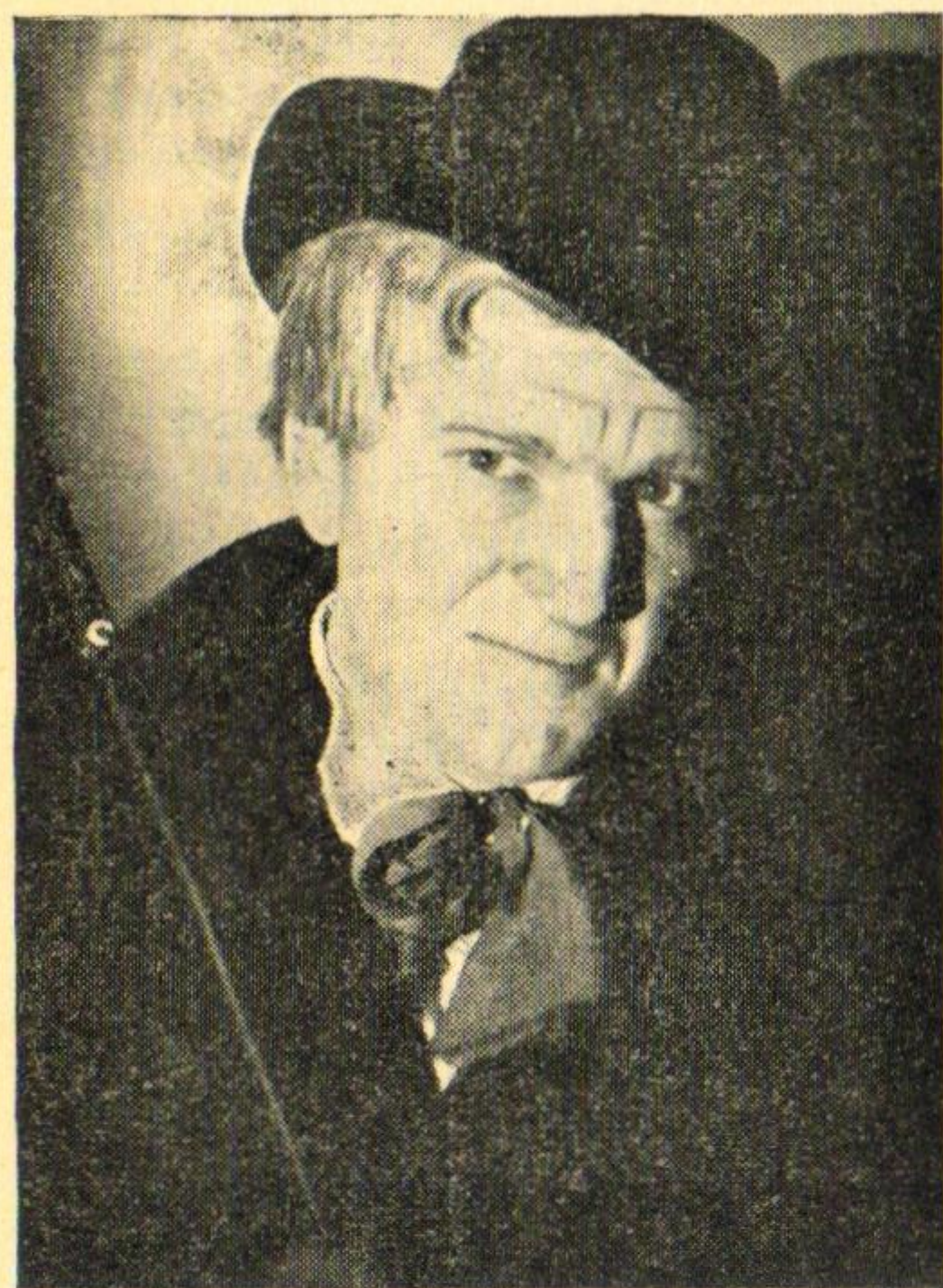
-in., Polední list.

Na sporém prostoru malého jeviště vypravil Děda Papež tento obraz ze života českého divadelníka, k jehož osudu má »Čin« svůj osobitý poměr, vkusnou prostotou scény a zdůrazněnou pietou režie. Titulní roli hrál Děda Papež tentokrátě méně zdařile; přes to však naplnil postavu Tylovu dobrým citem lidskosti. Také Líba Zelenková neuplatnila tentokrátě plně svoje nadání... Za to výborného Voříška vytvořil Josef Janoušek, krásně teplý tón dala hospodyně Kateřině Bobina Andresková, pekaře Buchtu pěkně charakterisoval Pravoslav Vik a herce Pěnkavu lidsky vyzvedl Jaromír Modrý. Spisovatel Ježek E. Martina měl dobře nadnesený tón, Knappův prof. Smetana měl krásný klid odevzdánosti a vdova Lásková v podání I. Lepičové měkkou dojímavost. Žouželkův Dubský a Vávruv Aleš byli dobře založeni v kresbě... Celkem ukázal Šamberkův »Tyl« v podání »Činu«, že se tento mladý soubor nejen poctivě snaží hrát dobré divadlo, nýbrž, že i jednotliví jeho členové usilují pod cílevědomým vedením o to, aby celý soubor byl jednotlým ochotnickým celkem, v němž se má dostat každému členu po zásluze co nejplatnějšího místa.

Hloch, VENKOV.

Režisér D. Papež, který obsadil titulní roli, podtrhl spíše osudem diktovanou pasivitou řady těchto zde představovaných postav Tylovovy doby, než jejich smělý zápas se sudbou, jíž sice podlehly, avšak po čestném boji. Mošnova Erazima Voříška tady sehrál J. Janoušek a vytvořil nejpřirozenější postavu tohoto nastudování. Zbývá tedy z podání ocenit poctivé úsilí o vyrovnání se s tolika lákavými vzory na oficiálním jevišti, velkými jmény, jež tuto hru proslavila.

V. Národní Práce.

Jaromír MODRÝ
(herec Pěnkava)

Bobina ANDRESKOVÁ
(hospodyně Kateřina)

foto Truneček

Dvě hry z první sezony „Činu“

Po čtyřech letech se vracíme. Vracíme se rádi, neboť vzpomínka na naše začátky působí jistě mile a dodává i nové chuti k další práci. Vždyť je to už čtyři roky, co pracujeme! Je to už páté divadelní období, kterým dnes procházíme a v němž se právě chceme vrátit ke krásným chvílkám našeho počátku — k první své sezoně — do roku 1939.

Tehdy — bylo to počátkem května. Končili jsme první »divadelní rok« (jak hrdě označení), za mého vedení (již tenkrát pobuřoval titul ředitele — a bouří někoho dodnes), a právě na zakončení tohoto období vybrali jsme málo známého a snad i opomíjeného našeho básníka Karla Maška, jehož verše (Utíkej Káčo, Popěvky tulácké), próza (Domky z karet, Nestřežené chvílky, Pohádky špatně končící) i dramata (Studenti, Dceruška hostinského, Bílý lístek) jsou dnes již snad zapomenuta a čtenářům naprosto cizí. A přece je v nich tolik kouzelného a nám blízkého. Karel Mašek žije ještě snad v srdcích těch nejmenších, kteří jej znají z loutkových divadel, pro která napsal řadu zajímavých her (Pohádkový zákon, Krasocitný Budulín).

DRAMATICKÉ STUDIO

Ředitel Déda Papež

„Čin“
v Praze

ŽENSKÝ KLUB ČESKÝ V PRAZE II., VE SMEČKÁCH 26

5 LET LÁSKOU A PRACÍ...

14., 15., 16. listopadu 1942

Karel MAŠEK

Dceruška hostinského

Hradčanská povídka o jednom dějství. — Režie a scéna Déda Papež. — Výprava Daša Faustusová. — Hudba Rudolf Knapp. — Masky Jaroslav Čermák. — Kostýmy Jan Svátek.

OSOBY

Hostinský	Josef Janoušek
Jeho dcera, jíž básník nazval Bělou	Liba Zelenková
Voják	Jiří Sovák
Tučný mužik	Jaromír Modrý
Student, píšící básně	Miroslav Žouželka
Šumař	Rudolf Knapp
Lehkomyšlník, minuvší se s životním cílem	Jaroslav Bůžek
Muž bez vzpomínek, nyní učitel dětí	Erhard Martin
Zapomenutý milenec	Déda Papež
Opuštěná	Dagmar Neumannová
Chudák, služebný hoch v hostinci	Otakar Skalský
Ženich, kočovný vozka	Miloš Vávra

Místo děje: vnitřek hostince v Loretské ulici na Hradčanech. Doba děje: kdykoliv v XIX. století. Bezpochyby z jara v letech padesátých, po vojně v Itálii.

Fráňa ŠRÁMEK

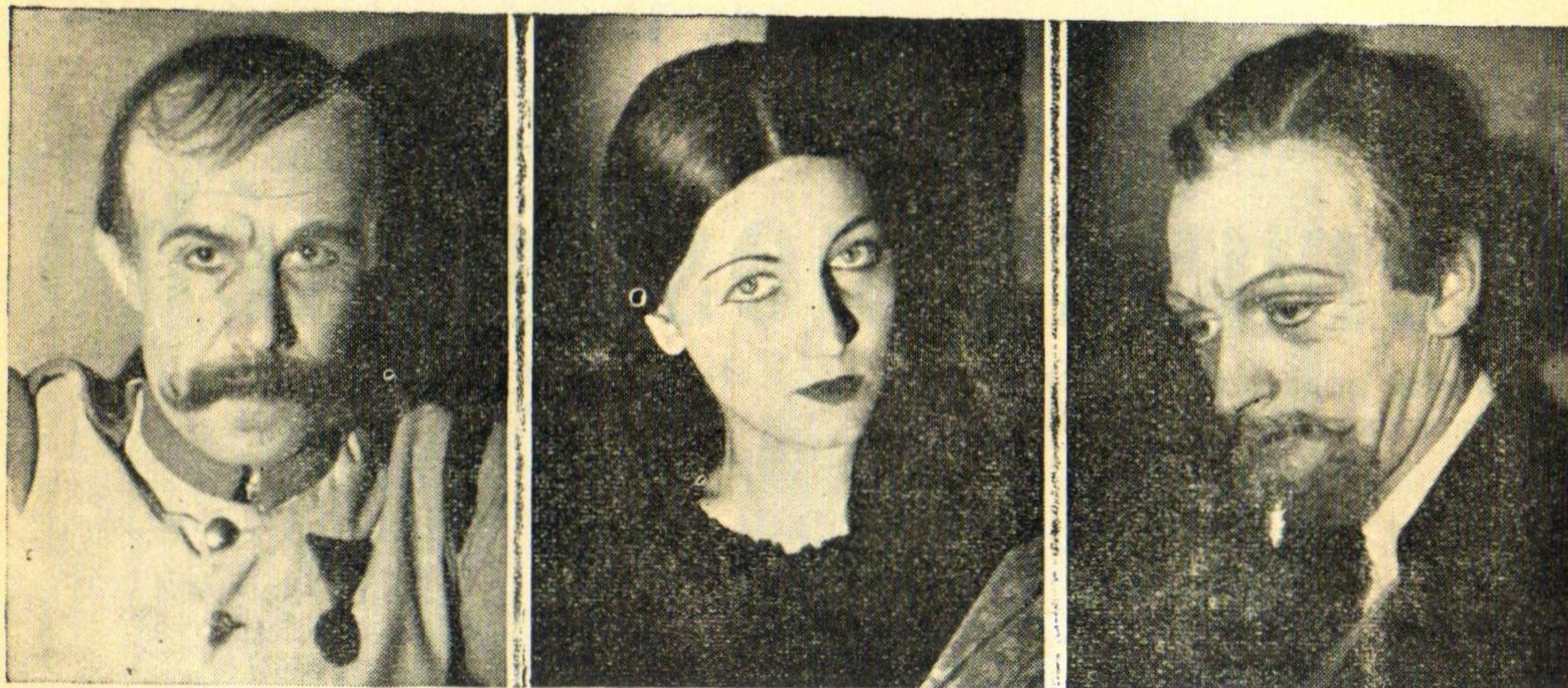
Č e r v e n

Hra o jednom dějství. — Režie Déda Papež. — Scéna Daša Faustusová.

OSOBY

Paní Ledyňská	Bobina Andresková
Jeník	Déda Papež
Lídka	Liba Zelenková
Lošan	Erhard Martin

Uvádíme-li Maškovu hradčanskou povídku »Dceruška hostinského«, chceme vzkřísiti překrásné a melodické verše tohoto básníka, který děj své hry postavil do míst jemu milých a tak často navštěvovaných, do staropražské hospůdky »V Kanoně«, která byla v budově nynějšího ústavu slepců na Hradčanech v Lorentánské ulici. I výpravou jsme se přidrželi aspoň částečně skutečnosti, abychom tak i postavám vdechli život tehdejších časů, doby »po vojně v Itálii«. Když se nám tehdy podařilo aspoň částečně se přiblížiti pravdě, a možná, že vlastně téměř do podrobnosti, jak soudil náš zesnulý přítel a příznivec, tehdejší referent Českého Slova, pan rada Jindřich Vodák v nám věnované obšírné kritice, bude naší snahou tím spíše letos proniknouti Maškovu kouzelnou povídku do hloubky, sestoupiti do

Frant. SLABIŇÁK
(voják)

Dagmar NEUMANNOVÁ
(opuštěná)

Erhard MARTIN
(učitel)

duší všech postav a jimi se dát unášet do staropražského prostředí pohádkově romantické hospůdky — kde tak rád sedával básník Karel Mašek Fa Presto u svého stolečku, na který se dodnes stojí v chudém, čistém pokoji bývalé majitelky zájezdní hospůdky »V Kanoně«. A tedy, nechť verše Fa Prestovy ožijí znovu svým mládím — nasyceny našimi mladými srdci a touhou po dokonalosti

Jako doplňkem hry Maškovy nastudovali jsme znovu mladický a prostý Šrámkův »Červen«. Vznik tohoto malého a tak kouzelně komponovaného dílka se datuje asi v době vzniku knihy »Sedmibolestní«, tedy počátkem roku 1905. Poprvé byl »Červen« proveden na studentské slavnosti na Výstavišti v květnu téhož roku. Hlavní role hráli tehdy Zdenka Riedlová, později člen Národního divadla a Milan Svoboda, režisér a bývalý profesor konservatoře. A nyní, po téměř 40 letech jsme si »Červen« vybrali my, pro jeho půvabný rytmus mládí, kus toho červnově žitého gesta, jevícího se snad až neskutečně krásně, zasněně i radostně. Ale věříme v jeho pravdivost a rozumíme těm jednoduchým a vroucně procitovanými slovy věčně mladého našeho básníka. V těch cítíme sílu pravého mládí.

Déda Papež.

Rubrika literární.

Karel BROUKAL

NERUDA

Stanul jsem v písku spleti cest.
Ta věčná Malá Strana!
Láká mne jít až na Újezd
Před kasárenská brana.

Je to tu jako za stara.
Jak vám to jenom povím?
Voní to jako čamara
Tabákem tříkrálovým.

Dívám se prázdné do kapsy
Jak ještě mnozí budou...

To zachtěl jsem jen vyjít si
Na prejzy za Nerudou.

Poesie ve sportu

Před několika týdnů objevil se v souvislosti s vydáním Paráčkova »Daleko do nebe« v několika denních listech článek o tom, zda básník může být inspirován sportem k vytvoření básnického díla. Jako doklad »pro« byla v N. P. otištěna Paráčkova básnička, opěvující běh.

Tato otázka, lze-li sloučiti sport a básnění v jeden celek, je jistě nanejvýš zajímavá, již proto, že celá řada, nejen těch nejmladších básníků a spisovatelů, aktivně se sportu zúčastňuje, ať je to již v jakémkoliv oboru.

Je tu mnoho názorů i dokladů pro a též proti. Každý z nás může nejlépe mluvit z vlastní zkušenosti. Své prožité — to je to jediné, v čem je si člověk nejvíce jist, co může s určitostí tvrdit. Ale jsme jen lidé, každá duše každého z nás má jiné záhyby a jiná zákoutí.

Sám na sebe mohu prozraditi, že pěstuji aktivně jak sport, lehkou atletiku, tak se pokouším o štěstí na poli literárním v poesii. A tak se dostáváme k otázce: může sport inspirovat k básnickému projevu? Částečně suad může, ale jen tehdy, je-li autor na sportu zúčastněn pasivně, t. j. jako divák. Připouštím, že takové hry olympijské, že takový napínavý závod, jako byl na příklad na posledních hrách v Berlíně běh na 1500 m, mohl by zcela dobře být inspirací k epické básni, k hrdinému eposu či podobně.

Zúčastní-li se básník sám aktivně podobného závodu, je sice vzrušen, nadšen — ale okamžitá nemožnost zaznamenání eventuální myšlenky, verše či sentence, připraví jej o jakoukoliv další práci. Ale i tu pochybuji, že by kdy vznikl při závodě, neb těsně před ním a po něm, nějaký popud, náznak, nutnost vyjádřit své dojmy, či pocity básní. Každý závod je bojem, vzrušením, kdy myslíme na závod sám, soustřeďujeme se na něj — a nemáme myšlenky na nic jiného. Neklid a nervosa před bojem nedovolila by nám ani vzít pero do ruky. A po závodě? Snad ještě tak napsati dobrý rýmovaný referát o závodě — ale verše?! Byla by to jen uměle, násilně scsmolená říkánka. Dílo vzniká v extasi, v okamžitém vzplanutí, z touhy, sdělit s jinými myšlenku, děj, obrat duše. A řekl bych, »závodní extase«, která by případně mohla být též podnětem k psaní veršů, vybíjí se při závodě a končí vběhnutím do cílové pásy. Jsme-li vítězové, proměňuje se v radost, obyčejnou radost z dobrého výkonu, jsme-li poražení, jsme rozladěni, mrzutí, ať již

porážka vězí v čemkoli. Závodník myslí spíše na to, jakých chyb se dopustil. Bez prostřední pocity, okamžité vzrušení, nadchnutí je však pryč a bez něho nejde »dělat« verše, nechceme-li je násilně vynutit.

Druhý případ je, přihlížíme-li krásnému boji, prožíváme-li jej současně a jsme-li vzrušeni. Tu ukládají se nám v duši jednotlivé dojmy, které pak někde v klidu, doma, můžeme snadno vyjmouti ze zásuvky zážitků, otesat či přiostrit, zmírnit či zesílit, okrášlit či rozšířit, ozdobit či zjemnit. Z pohledu na krásný závod může vzniknouti básnický popis, ale nikdy ne ryzí lyrika. Sport, kde sice zúčastněn je celý člověk, tělo i duše, přece jen je převážně materiální, neboť, ač ne vždycky, přece jen tělesná zdatnost nejčastěji vítězí. Vítězí tedy hmota nad duchem a na takové půdě se poesii právě nedaří.

Mluví sám za sebe, nepodávám obecný názor. Sám jsem se pokoušel o vy-
lčení některého sportovního boje ve verši, v rytmu strof — stalo se mi, že oka-
mžitě při pohledu na vzrušující závod přicházely mi samy jednotlivé verše na mysl
— ale dopadlo to později, kdy jsem chtěl dáti věci formu, velmi uboze; ani jednou
jsem započaté nedokončil. Snad je to individuální neschopnost básnické tvorby,
ale velmi těžko, velmi těžko bychom hledali ve veškeré poesii, staré i moderní,
díla, která byla inspirována sportem přímo. Jen skutečný výkonný sportovec může
se nadchnouti krásným bojem, ale i on dívá se na věc zase ze svého stanoviska.
Mohu říci jen jedno: Sport nezda se býti inspirací poesie.

Vilém Uher.

DROBNOSTI

Jako příští premieru uvádí režisér Erhard Martin původní hru Dédy Papeže PROKLETÝ BÁSNÍK, zpověď básníka-trhانا, který jen v lásce nachází odpuštění za své hříchy. Výpravu navrhl arch. František Marek, scénickou hudbu komponuje Miroslav Žouželka. V hlavních rolích Kristina Hýbnerová (alternuje s B. Andreskovou), Dagmar Neumannová, Líba Zelenková, Josef Janoušek, Rudolf Knapp, Erhard Martin a Déda Papež. Premiera 12. prosince, reprisy 13. a 14. XII. vždy o 20. hod.

V neděli 29. listopadu dopoledne bude provedeno druhé letošní matiné. V režii Rudolfa Knappa na scéně Květy Sreiberové uvedeme pásmo Ladislava Stroupežnického RYTÍŘ ČESKÉHO DRAMATICKÉHO UMĚNÍ. Účinkují: Drožová, Neumannová, Nováčková, Šteflíčková, Zelenková, Knapp, Krippner, Papež, Vik a Žouželka. Začátek o půl 11.

Režii Vavříkova veselohry CASANOVA, která bude uvedena koncem ledna 1943, povede Zdeněk Krippner na scéně Františka Mareše. Titulní úlohu přidělil režisér Dédovi Papežovi, v dalších rolích Andresková, Lepičová, Neumannová, Nováčková, Broukal, Martin, Modrý a Sovák.

Na první polovinu ledna připravuje režisér Rudolf Knapp literární pásmo Jana Nerudy, které sestavil a napsal Jiří Leden. Pásmo bude provedeno jako další matiné. — Na jaro připravuje Miloš Vávra matiné gotických písní milostných a Literární Odbor »Činu« samostatný svůj večer.

Titulní postava Goethovy IFIGENIE byla přidělena Líba Zelenkové. V dalších rolích vystoupí Jaroslav Bůžek, Rudolf Knapp, Déda Papež a Miloš Vávra. Scénu navrhuje arch. František Marek, scénická hudba Miroslava Žouželky. Premiera bude počátkem měsíce března.

Na jaro připravujeme tři jednoaktové hry Viktora Dyky, které byly uvedeny v prvních sezonách »Činu«: Smuteční hostinu a dva díly básnické tragikomedie Odchod. Další premierou budou dvě hry ze soutěže »Činu«, Erharda Martina komedie BLÁZNŮM NEUVĚŘÍŠ a samostatný výstup Jaromíra Modrého DO DNA SKUTEČNOSTI. Večer bude doplněn hrou RUKAVIČKA od Františka Markupa, známou posluchačům rozhlasu.

Silvestrovské představení »ČINU«. 31. prosince uspořádáme zvláštní představení pro zvané hosty, na němž bude sehrána lyrická komedie Miroslava Rutteho ZAMILOVANÍ PŘÁTELÉ.

Strojní pekařství

KAREL KOPECKÝ

PRAHA II., POŘÍČ 33

telefon 616-61

CENOVKY-PÍSMENA

plastické dekorace pro fotoateliery a divadla

L. Říčař

reklamní služba

PRAHA I., CELETNÁ 19 - TELEFON 634-69

KLOBOUKY HRABĚ VINOHRADY

Strojil, Vršovice.

Divadelní a filmové kostýmy jen od

JANA SVÁTKA

Praha I., Perštýn 18, Husova 4. Tel. 357-70

Prvotřídní závod pánským prádlem

Stanislav Vejvara,

Praha XII., Schwerinova 17. Tel. 303-32

Dobré šaty od krejčího

Josefa Průdka,

Praha XII., Schwerinova 22

Telefon 395-91

Fotoamatérům dobře poradí a jejich snímky vypracuje

fotograf **TRUNEČEK**

VINOHRADY, Mnichovská 56, tel. 287-33

Tiskopisy všeho druhu zhotoví Vám

ANTONÍN STROJIL

Praha XIII.-Vršovice, Kodaňská tř. 11.

TELEFON 561-86

Nový knihknepec

BOHUMIL PROCHÁZKA, VINOHRADY,

IRSKÁ 4. Telefon 291-00.

Vystavuje ukázky soudobého výtvarného umění

Cena 1-50 K